

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАС МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ЧӘЧӘКЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЧЭЧЭКЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
СПАССКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРАР

№ 5

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«19» июнь 2026 ел

2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Чәчәкле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Чәчәкле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жир кишәрлегеннән файдалану һәм аны саклау буенча кушымтада бирелә торган муниципаль программаны расларга.

2. Әлеге карарны ТР Спас муниципаль районының рәсми сайтында рәсми рәвештә игълан итәргә <http://spasskiy.tatarstan.ru> һәм <http://pravo.tatarstan.ru> мәгълүматның рәсми порталында: // pravo.tatarstan.ru.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

ТР Спас муниципаль районы
Чәчәкле авыл жирлеге башлыгы

Р.Р. Фаисханов

**2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
«Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
жирдән файдалану һәм аны саклау буенча муниципаль программа**

2026

**2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
«Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә
жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программа паспорты**

Программа Исеме	2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
Программаны эшләү өчен нигез	«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексы
Программаның заказчылары	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлегә Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлегә Башкарма комитеты
Программаны Башкаручылар	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлегә Башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максатлары булып жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрнең үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгын торгызу өчен жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү тора. Программаның Бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижәлелеген арттыру; - жирләрдән нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләргә инвентаризация үткөрү.
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2026-2028 еллар

Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны финанслау күләме-75,0 мең сум., шул исәптән 2026 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2027 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2028 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Жирдән файдалануны тәртипкә китерү, жирләрдән нәтижелә файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аларның яшәү сыйфатын арттыру
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру	Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге агымдагы торышка Характеристика һәм төп проблемалар

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казымалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлыкны кичекмәстән ясыйлар яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәкләр, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жимерүгә генә түгел, бәлки бөтен табигый комплексның экологик начарлануына да китерәчәкләр.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа 2026-2028 елларга (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларыннан нәтижелә файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңайлы шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Жир фондының шактый күләмен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжә эшләвен бозу, урман булсынмы ул, хайваннар дөньясы, жир булсынмы, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеген бозуга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужалыксыз мөнәсәбәт үзе башкарган вазыйфаларны бозуга, табигать үзенчәлекләрен киметүгә китерә.

Жирләрне саклау жирдән рациональ файдалану тәмин ителгәндә генә нәтижелә була ала.

«Чәчәкле авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм анда яшәүчеләрнең экологик имин тормыш эшчәнлегенә проблемалары хәзерге этапта жирләрне саклау һәм алардан файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Шәһәр жирлегенә дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә хәзерге вакытта яшәүчеләр кешеләр мәнфәгатьләрендә генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, ләкин стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлекләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Чәчәкле авыл жирлегенә башкарма комитеты эшчәнлегенәң законлылыгы һәм ачыклыгы, хисап тотучанлыгы һәм контрольлегенә, нәтижәлелегенә.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләрне пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, жирләрне һәм туфракны һәм башка тискәре йогынтыны юкка чыгаруны, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, жирләрнең үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгын торгызу өчен, тәмин итү тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләргә инвентаризация үткәрү.

Жирләрне инвестицияләү жирләрне деградацияләүне, пычрануны, чүпләүне, жирләрне бозуны, хужалык эшчәнлегенәң башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, файдаланылмый торган яисә файдаланылмый торган, файдаланылмый торган яисә файдаланылмый торган, жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану, жирләрнең башка характеристикалары нигезендә файдаланылмаган жирләрне ачыклау өчен уздырыла.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләргә һәм программаның нәтижәлелек күрсәткечләргә

Әлеге программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерергә, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертергә, авыл жирлегенең инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттырырга, шул рәвешле икътисадны үстерергә, жирләрдән нәтижелерәк файдаланырга һәм аларны сакларга булыша.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2026-2028 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының « Чәчәкле авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрне саклауның һәм алардан файдалануның нәтижелелеген арттыру чаралары планлаштырылган.

Таблица № 1

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Максат исеме	Бурыч атамалары	Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларны үтәү срокл ары	Ахыргы нәтиж әләрне бәяләү индик аторла ры, үлчәү берәм лекләре	Индикаторларның әһәмияте			Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум)			Чараны гамәлгә ашыруны н турыдан- туры нәтижәсе
						2026	2027	2028	2026	2027	2028	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыланды руны, деградация	1.1: Жирләрд ән файдала нуның һәм аларны саклауны ың	1.1.1. туфракның ундырышлылыг ын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәр, куаклар һәм вак урманнардан саклау,	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеген Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	5,0 (жир ле бюджет)	5,0 (жир ле бюджет)	5,0 (жир ле бюджет)	жирләрдә н экологик системала рны саклауны, жирнең хужалык һәм

ләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрдән рациональ файдаланун ы тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнеш ендәге жирләрдә туфракның уңдырышл ылыгын торгызу һәм жирләрне	нәтижәл елеген арттыру, жирләрд ән рационал	жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләрә (фито контроль үткәрү)										эшчәнлек нең башка төрләрән гамәлгә ашыру чарасы,
	ь файдала нуны һәм аларны саклаун ы оештыру ны тәмин итү	1.1.2. жирләрне пычрату һәм чүпләү нәтижәләрән бетерү (өмәләр үткәрү, чүп чыгару)	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	берәм лек	6	6	6	10,0 (жир ле бюдж ет)	10,0 (жир ле бюдж ет)	10,0 (жир ле бюдж ет))	нигезе булу сәләтен тәмин итә торган ысуллар белән файдалан у
	1.2 Яшел утыртма ларны саклау һәм торгызу	1.2.1. табигать мохитен саклау, торгызу һәм үстерү (агачлар, куаклар утырту)	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	берәм лек	10	10	10	10 (жир ле бюдж ет)	10 (жир ле бюдж ет)	10 (жир ле бюдж ет)	халыкның сәламәтле ген һәм яшәү эшчәнлеге нең уңай шартлары н тәмин итү өчен әйләнә- тирә мохит шартлары н саклау, яклау һәм яхшырту

яхшырту өчен	1.3: Жирләрг ә инвентар изация үткөрү	1.3.1. буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны хужалык әйләнешенә вакытында жәлеп итү	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	жирләрне системал ы рәвештә инвентари зацияләү, аларны арендага (милеккә) тапшыру максатлар ында буш һәм рациональ файдалан ылмый торган жирләрне ачыклау
		1.3.2. жир кишәрлекләрен үз белдеге белән биләү фактларын ачыклау	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	
		1.3.3. гражданнарга РФ жир законнарын аңлату	Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлеге Башкарма комитеты	2026- 2028	Әйе /Юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет хисабына карала.

2026-2028 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме жирле бюджет акчаларынан 75,0 мең сум тәшкил итә.

Финанс ресурсларына ихтыяж Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә жирле үзидарә органнарының индекс-дефляторларны исәпкә алып, шундый ук эш төрләре нигезендә әзерләнгән тәкъдимнәре нигезендә билгеләнде.

Таблица № 2.

Гамәлгә ашыру еллары	Финанслау күләме, мең сум				
	барлыгы	финанслау чыганаclarы киселешендә			
		федераль бюджет	республика бюджетлары	Муниципаль программаның төп чаралары	бюджеттан тыш чыганаclar
Муниципаль программаның төп чаралары					
2026		0,0	0,0	25,0	0,0
2027		0,0	0,0	25,0	0,0
2028		0,0	0,0	25,0	0,0
Муниципаль программа буенча барысы		0,0	0,0	75,0	0,0

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышында чаралар һәм аларны финанслау күләмнәре, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Чәчәкле авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә бюджет акчаларының мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен корректировкаларга тиеш.

7. Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыру барышына Контроль Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Чәчәкле авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап мәгълүматлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан хисап чорыннан соң килә торган айның 25 числосына кадәр квартал саен Спас муниципаль районы Башкарма комитетына һәм Спас муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына 1 нче кушымта нигезендә тапшырыла.

[illegible]